

2. in vogelvlucht

everything must be intertwined

objective(s)

In dit hoofdstuk wordt, met weglating van allerlei details, in kort bestek een overzicht gegeven van de werkzaamheden en activiteiten, beginnend bij mijn aanstelling in 1991, tot nu, augustus 2006.

Ergens halverwege 1991 deed mijn toenmalige promotor, Jaco de Bakker (CWI), me de suggestie aan de hand te solliciteren naar een UD-positie bij de sectie software engineering aan de VU, waar hij zelf ook part-time hoogleraar was. HvV, de hoogleraar onder wie de positie viel, kende ik van het college software engineering aan de UvA, en ook van het CWI, waar hij werkzaam was toen ik daar mijn doctoraal afstudeerproject deed. Hoewel ik niet onmiddellijk een carrière aan de universiteit voor ogen had, ging ik toch op de suggestie in, en nadat ook mijn tweede promotor Paul K. (UvA/CWI) geraadpleegd was, werd ik aangenomen, ondanks het feit dat ik, zoals door de sollicitatie commissie werd opgemerkt, behalve mijn proefschrift, weinig publicaties had. Leden van de sollicitatie commissie waren, behalve HvV, Andy T., Henri B., en als studentlid Arie van D., die recentelijk hoogleraar geworden is aan de TU Delft.

Het jaar daarna werd mijn proefschrift als boek uitgegeven, en in overleg met HvV besloot ik me te richten op object-oriëntatie. Heel expliciet gaf HvV me bij mijn aanstelling te kennen dat ik me niet met theoretische informatica mocht bezighouden, en zeker niet met computer music.

Mijn eerste taak was het begeleiden van het practicum software engineering, waarin ik na een jaar Modula te hebben aangezien C++ invoerde, en later *hush*, een window-library op basis van Tcl/Tk die ik destijds ontwikkeld heb. Datzelfde jaar heb ik ook de, nog steeds bestaande, SE-Trofee ingevoerd, om zoals een slimme student opmerkte, de pijn van de steile leercurve van C++ en *hush* te verzachten.

Mijn eerste bestuurlijke taak was de redactie op me te nemen van het instellingsrapport voor de studierichting AI, samen met Jan Treur en Kobus Oosterhof. Oosterhof zou me later in 2000, op grond van die samenwerking, benaderen voor het opstellen van de visitatie zelfstudie 2001, voor de opleidingen CS, AI en BI.

Ongeveer twee jaar na mijn aanstelling begon ik met mijn eerste eigen vak, het college en practicum object-georiënteerd programmeren (OOP), waarvan de

college-aantekeningen in 1995 als boek werden uitgegeven. In 2000 verscheen er een 2e editie van het boek, Eliens (2000), alsook vertalingen in het Russisch en Chinees.

In die begin-periode werd ik lid van de stuurgroep BWI, en besprak samen met Gerke Nieuwland, op diverse plekken in den lande, de relatie tussen bedrijfskunde, wiskunde en informatica. Ten behoeve van BWI is destijds, onder mijn leiding, de simulatie bibliotheek *sim/C++* ontwikkeld, die een aantal jaren is ingezet voor diverse projecten, alsook de *bedrijfs casus*.

Om de toeloop van afstudeerders op het gebied van de object-technologie te coördineren, startte ik het DejaVU project, waarin ik eerst Jacco van O. (nu CWI), en later Bastiaan Schönhage, via het SINS project, als AIO kon aanstellen, op respectievelijk het gebied van time-based hypermedia en informatie visualisatie. Later heb ik, via afstudeerprojecten binnen DejaVU, Martijn van W. als AIO bij GvdV. geworven, en Frank Niessink als AIO voor HvV.

In die periode was HvV een tijd lang decaan, waardoor het leeuwendeel van de afstudeerders software engineering bij mij kwam. Ook werd ik in die tijd gevraagd het voorzitterschap van de facultaire onderwijscommissie op me te nemen. Opdracht was toen te kijken hoe de verschillende opleidingen onderling samenhangen, en hoe eindtermen en doelstellingen op uniforme wijze geformuleerd kunnen worden. Dit perspectief heb ik jaren later, vanzelfsprekend, ook bij de zelfstudie Informatica 2001 gehanteerd. Een andere taakstelling van de commissie was een onderwijsbelastings-model op te stellen, om tot een evenredige verdeling van de onderwijstaken te komen.

Voor een periode van twee jaar kreeg ik toen ook het college Formele Methoden toebedeeld. Hoewel ogenschijnlijk buiten de belangstellingssfeer, heeft dat college er toe bijgedragen dat we een formeel model voor hypermedia konden ontwikkelen.

In 1998-99 lanceerde GvdV. het plan om een nieuwe opleiding te starten. Leden van die werkgroep waren, buiten mijzelf en GvdV., ondermeer HvV en FvH.. Op mijn suggestie kreeg die opleiding de naam *Multimedia en Cultuur*. Aan mij werd gevraagd een plan te maken voor de onderdelen multimedia, met name een inleidend vak, een tweetal multimedia authoring vakken, en een toegepast vak, wat later de *multimedia casus* werd, geïnspireerd door de bedrijfs-casus bij BWI. Het plan voor die vakken heb ik toen samen met de multimedia groep van het CWI opgesteld, waaronder Lynda H., Lloyd R. en mijn voormalige AIO Jacco van O..

De *multimedia authoring* vakken zou ik zelf verzorgen. De benodigde expertise daarvoor deed ik op gedurende een twee-jarig gast/uitwisselings-programma bij het CWI. Ik had echter grote bedenkingen tegen het geven van een eerste-jaars college *inleiding multimedia*, en was zeker niet van plan zelf de *multimedia casus* te verzorgen. Uiteindelijk heb ik, na enige overreding, het college/practicum *inleiding multimedia* op me genomen, en, na een weigering van mijn kant, opdracht gekregen de *multimedia casus* te verzorgen. Ter compensatie mocht ik afstand doen van het vak *object-oriented programming*, wat ik met lichte pijn in het hart gedaan heb, na advies ingewonnen te hebben bij Chris V..

Enige tijd daarvoor had ik ook, na een algemeen verzoek van HvV aan de leden van de sectie voorstellen voor mogelijke specialisaties in te dienen, op

in vogelvlucht

suggestie van hem een voorstel voor een specialisatie *multimedia* geschreven. Uit dat voorstel is de huidige master CS/Multimedia gegroeid, waarin een aantal vakken, oorspronkelijk ontwikkeld voor Multimedia en Cultuur, als mastervakken werden opgenomen. De *multimedia casus* hoorde daar echter niet bij.

De eerlijkheid gebied te zeggen dat ik de *multimedia casus* met veel plezier gegeven heb, en dankzij de inbreng van Tatja S. (ICN) zijn de resultaten van het vak, met name de *digital dossiers*, onder de aandacht gekomen van diverse cultuurstellingen, en is er zelfs een bescheiden aantal papers gepubliceerd.

Ter bezinning op onze activiteiten voor Multimedia en Cultuur heb ik samen met Martijn van W. en Johan H. een voorstel voor een vernieuwde opzet van de opleiding MMC opgesteld, mede als antwoord op de commissie-MMC, waarin ondermeer Jaap G., Roel de Vrijer en G.S. zitting hadden. Deze commissie was door het managementsteam, onder voorzitterschap van Guszt E., ingesteld. Eerder had ik het managementsteam, toen nog onder voorzitterschap van J-W.K., benaderd voor een deeltijd vaste aanstelling voor Zhisheng H., een aanstelling die echter door HvV geblokkeerd werd.

In onze notitie-MMC, waarin de onderlinge verbondenheid tussen exploratief design, multimedia technologie en wetenschappelijke benadering benadrukt werd, was ook de suggestie opgenomen voor het instellen van een nieuw vak: *visual design*. Daar alles er op wees dat ik dat het beste kon geven vroeg GvdV. mij dat vak op me te nemen, en na enige aarzeling heb ik dat gedaan.

De aarzeling *visual design* op me te nemen had mede zijn grond in mijn bezorgdheid hoe de multimedia activiteiten te plaatsen in mijn academische carrière. Bij het opgeven van het vakgebied *object-orientatie* had ik al het gevoel wetenschappelijke grond onder mijn voeten te verliezen, met een buiten-academisch vak als *visual design* zou dat alleen maar verergeren. Die twijfels lagen ook aan de basis van een voordracht voor de IMSE sectie in januari 2005, die als titel had:

what led me to multimedia, and where does multimedia lead me?

In die voordracht benadrukte ik de sterke relatie en functionele verbondenheid tussen mijn onderwijs en onderzoek. Het doel van die sectiebijeenkomst was de overeenkomsten en verschillen tussen het onderzoek van de verschillende leden van de sectie te bespreken. Maar, na een voordracht van Steven Klusener en een korte bespreking van Patricia Lago, werd slechts opgemerkt dat een en ander niet zoveel met elkaar te maken had. Einde discussie, zoals dat meestal gaat, en een begrijpelijk gevolg van het feit dat de sectie, met naast HvV groepen onder Gerrit van der V. en Chris V., een op zijn zachtst gezegd tamelijk heterogeen geheel vormt.

Wat is mijn plaats daarin? Zowel voor een aantal leden van de sectie, als naar de afdeling Informatica toe, leek ik de laatste tijd onder GvdV. te ressorteren, ondanks onze totaal uiteenlopende expertise en achtergrond. Tezelfdertijd werd me door HvV duidelijk gemaakt, met name in het UFO gesprek 2004, waarin ik op grond van mijn verantwoordelijkheden een UHD positie bepleitte, dat mijn onderzoek niet past in het onderzoek van de sectie. Op mijn verweer dat het

in vogelvlucht

onderzoek een nauwe relatie heeft met het onderwijs was zijn reactie: *dat had je ook anders kunnen doen*. We zijn het de laatste jaren over dit punt niet eens geworden, en ook in andere opzichten alleen maar verder uit elkaar gegroeid. In de zomer 2006 mondt deze onenigheid uit in een conflict, waarvan dit manuscript de achtergronden schetst.

1

question(s)

1. (*) Wat is er aan de conflict-situatie vooraf gegaan?

artwork

1. signs – people, van Rooijen (2003), p. 244, 245.